

Nyhetsbrev från ITPS kontor i Tokyo, november 2007

Månadens nyhetsbrev börjar i Stockholm. Väl hemma, efter en halv dag på jobbet, kom en inbjudan till mottagningen samma dag med Japans nye ambassadör i Sverige, Mr. Akira Nakajima. Mottagningen ordnad av Scandinavia-Japan Sasakawa Foundation, Sweden-Japan Foundation, Svensk-Japanska Sällskapet samt Svensk-Japanska Parlamentarikerförbundet blev en givande tillställning som gav mig chansen att träffa och prata en hel del med viktiga japankontakter i Sverige.

I slutet av veckan, den 9 november lyssnade jag på IVAs Scorecard-konferens. Rätt intressant och förhoppningsvis kommer man någon gång konkret att angripa den värsta flaskhalsen, nämligen det låga intresset i Sverige och i I-världen för naturvetenskapliga studier. Nyckeln, tror inte jag, handlar om att bara göra flashiga TV-serier med ingenjörer i huvudrollen (även om CSI lett till ett intresse för forensic sciences) utan mer om att företagen måste ta ett "community responsibility" och synas mer ute på mellan- och högstadieskolor genom unga ingenjörer som ungdomarna kan relatera till. I alla fall, det så kallade Scorecard-diagrammet som presenterades var intressant och i Tokyo kommer vi att använda oss av det i olika sammanhang.

Kyoto, Honda, Ericsson och Japan biology prize

Som jag skriver om i Sweden+ (ITPS elektroniska nyhetsbrev) så ordnade KTH och Keio-universitet en direktsändning av 4K digitalbio (4ggr bättre än HDTV) från årets Kyotopris. Kanske var färgprakten hos alla kimonos, som visades upp i superhög bildkvalitet, det allra mest spektakulära med hela visningen.

Själv tog jag del av prisutdelningen av Ericsson Research Award inom Telekommunikation samt av Hondapriset inom "ecotechnology", instiftat av Hondas grundare Suichiro Honda. Priset i år gick till franske kirurgen Philippe Mouret som har varit pionjär inom Laparoscopy – titthålskirurgi.

*Dr. Mouret tillsammans med
Ms. Sachi Honda, änka till grundaren
Suchichiro Honda (foto: A. Karlsson)*

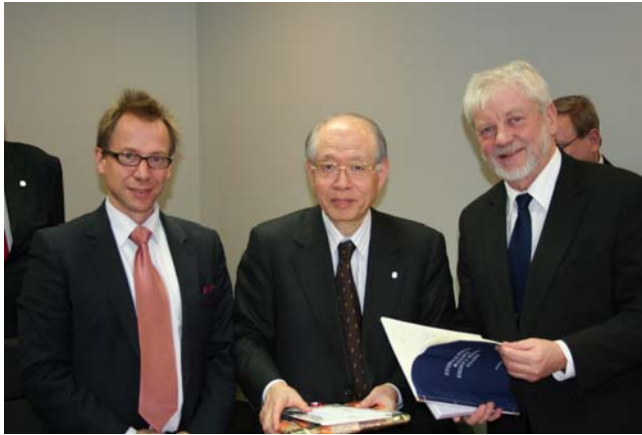
Läs mer om detta på www.hondafoundation.com.

Ett annat pris av intresse, som vi också bevakade var Japan Society for Promotion of Sciences stora biologipris som gick till Dr. David S. Hogness, Stanford University. Priset delas ut av den japanske kejsaren, som förutom att dela ut pris också brukar mingla med valda delar av publiken efter ceremonin. Så skedde även i år, och min medarbetare Emiko Tamura kunde mycket stolt berätta att hon hade pratat en del med kejsarinnan vilket är få japaner förunnat.

Läs mer om International Prize for Biology.

Uppsala Universitet

För egen del fick jag den dagen "nöja mig med" en person som själv i alla fall hälsat på Kejsaren, inte fy skam, eftersom det handlade om Uppsala universitets rektor Anders Hallberg i sällskap av hela universitetets managementteam. I samband med den japanske kejsarens besök i Uppsala vid Linne-jubiléet bestämde universitetsledningen sig för att resa till Japan och Korea under hösten. Under besöket så träffade vi bland annat Yohei Sasakawa från Sasakawa foundation, rektorer och vice-rektorer från KEIO university, Tokyo University, Sophia University och Waseda University. Diskussionerna kring student och forskningsutbyte var mycket positiva. En flaskhals enligt min mening är dock informationsaspekten, kanske framförallt att Sverige måste bli än mera känt bland japanska studenter – som ett europeiskt land där engelska fungerar som vardagsspråk lika bra som i England och USA.

Anders Karlsson med RIKENS chef Ryoji Noyori och UU universitets rektor Anders Hallberg (foto: Thomas Fredengren UU).

Vi besökte även Rikens Discovery Institute, där vi bland annat träffade Rikens chef, nobelpristagaren i kemi år 2001, Noyori. Även här var man mycket intresserad av FoU-utbyte. Riken har en årlig budget på cirka 7.5 miljarder, dubbelt så mycket som Uppsala Universitet. Eftersom man bara ägnar sig åt forskning så inser läsaren att detta är en organisation med resurser.

Läs mer om Rikens Discovery Institute.

PraktikantOskar

Under veckan för Uppsalas besök hade vi också en praktikant, Oskar Johansson från ABBs industrigymnasium (Oskars skrev om sina bravader i resedagboken under "TokyoOskar"). Oskar kastades direkt in i hetluften och fick under veckan bland annat guida runt Uppsalagänget på Odaiba science museum, fixa vårt fredagsfika samt läsa in sig på japansk mobiltelefoni. Att ta in praktikanter från gymnasier hör ej till vardagen, utan berodde i detta fall på att den gode Oskar kom på egna pengar med bostad och resa redan fixad. Samtidigt, utifrån perspektivet att det ständigt (och med rätta) klagas på ett minskande intresse för naturvetenskap bland ungdomar, så ville vårt kontor dra vårt lilla strå till stacken för att visa åtminstone en ung person hur intressant en arbetsplats som vår kan vara. Elin, Aya, och Eriko tackas speciellt för att ha arbetat med Oskar.

JR Tokai, EU-möten och ambassadluncher

Uppsalabesöket gav ambassaden även möjlighet att bjuda in intressanta personer till en lunch på residenset. Bland annat Kiyushi Kurokawa som ansvarade för förra premiärminister Abes "Innovation 25" kampanj.

Läs mer om "Innovation 25".

Kurokawa skriver en egen blogg. Den har intressanta tankar kring globalisering, och Japans roll i denna samt om vad som måste göras.

Läs Kurokawas blogg.

Jag hann prata lite med honom under lunchen, men även senare vid ett av våra attachémöten inom EU. Bland annat diskuterade vi frågan om globalisering, där han menade att Japan måste bli mycket bättre på att låta ungdomar ta in intryck från andra delar av världen, och att den viktigaste perioden är universitetsåren. En intressant fråga han tog upp vid EU-mötet var den varför Japan hittills drivits av "hårda" teknologiska lösningar, medan IT-innovationer såsom Google och Skype kommit från USA och Europa. En anledning ansåg han vara att den strukturella snarare än funktionella organisationstrukturen i Japan hade premierat en "supplier driven" utveckling, snarare än en "user driven" sådan. Det blir intressant att se hur Japan kommer att utvecklas om lite av fritänkare som Kurokawas tankar får reellt genomslag. Ibland är jag tveksam, landet är konservativt, samtidigt har man historiskt visat en fantastisk utvecklings- och anpassningsförmåga utan att för den skull förlora sin inre själ.

Ett annat mycket intressant möte hade "science counselor" circle med Taizo Yakushiji från Cabinet Office, men det var "*not for quotation*" - så tji fick ni!

Växlar snabbt över till annat spår och nämner några ord om en lunch tillsammans med Japan Rail Central (JR Tokai) Mr. Morishita och Mr "Kevin" Ichikawa, den senare ansvarig för deras International department. Japan Rail-JR är intressant ur många perspektiv; IT, kommunikation, miljö, industriprocesser, osv. Det räcker kanske med att nämna att på tågsträckan Tokyo-Osaka, en två och en halv timmes resa och där det går en Shinkansen var fjärde minut, så har man en snittförsening på cirka 20 sekunder. Är tåget mer än en minut sent så räknas det som en officiell försening – *slå det om ni kan Connect och SJ!*

Vid diskussionen nämnde de bland annat ett intresse för Sverige angående vår höga tekniknivå, att vi själva har snabbtåg, och allmänt att vi ansågs vara ett "livskvalitetssamhälle".

När kommunikations- och infrastrukturminister Åsa Torstensson besökte Tokyo i våras besökte hon bland annat Jusr JR Tokais ledningscentral för Shinkansen i Tokyo.

Läs mer på JR Tokais forskningsavdelnings hemsida.

Läs en studie kring Shinkansen gjord av en brittisk forskare.

Något som den senaste tiden dragit till sig mer och mer intresse är ”Science Clusters” och ”Industrial Clusters”, dvs en regional samverkan mellan forskning, eller industri, och ibland kombinationer därav. Den 27 november ordnade ITPS tillsammans med ISA och danska ambassaden ett besök av EUs Tokyorepresentation och Leo Karapiperis, rådgivare till DG research för att diskutera klusters. Av speciellt intresse var Medicon Valley i Skåne, ett av Europas mest framgångsrika klusters, som samarbetar med Kobe i Japan. I Japan har METI (Näringsdepartementet) ett klusterprogram med 19 industrikuster

Läs mer på www.cluster.gr.jp

Och MEXT (närmast utbildningsdepartementet) har 12 st. ”Knowledge clusters”.

Läs mer om Mext på www.mext.go.jp

En ide Karapiperis vill driva är att samla de mest relevanta europeiska klustren och ta dem till Japan nästa år i november i samband med Japans nationella klusterkonferens i Tokyo som samlar Japans alla industri och kunskapskluster i Tokyo under tre dagar.

På kontoret

Arbetet med våra olika utredningar för våra intressenter och partnermyndigheter pågår givetvis fortlöpande och avrapporteras främst i andra former än nyhetsbrev (därför proportionellt mindre information här).

- **ICT**

Inom ICT så har Andreas precis avslutat seminariet om ubiquitous Japan, stort deltagande och en jättebra debatt – grattis! Andreas berättade också att seminariet förmodligen kommer att resultera i konkreta forsknings- och utvecklingssamarbeten mellan svenska och japanska grupper/företag som inte kände till varandras verksamhet förut – klockrent och exakt vad vi vill åstadkomma med vår verksamhet.

Samtidigt i Japan så tog Shigeyuki och jag emot en forskare från SICS (Swedish Institute of Computer Science) och Keio-universitetet. Vi passade att besöka ”towards extremes” Keio university research forum.

Andreas tittar även med Magnus Breidne från ITPS Kinakontor på IPR/DRM, digitala media och bredband, både i Kina, Japan och Korea.

Andra saker på gång är projekt inom IT och environment – mycket intressant.

NTT DoCoMo (största mobiloperatören) har en intressant flashfilm kring hur mobilen kommer att förändra vårt liv (Tack praktikantOskar)

Läs mer om detta på www.nttdocomo.co.)

- **Hållbar utveckling**

Inom hållbar utveckling är vi mitt uppe i planeringen för en delegation från Vinnova som kommer i december. Izumi och vår nya medarbetare Aya, som gjorde en stor insats i våras under Kungens besök är fullt uppe i planeringen, och det ser intressant ut.

Vi har också startat planeringen för ett besök från Globaliseringsrådet under våren, samt för ytterligare ett eller två seminarier under 2008 kring temat miljö/klimatförändringar/hållbar utveckling.

Elin och Izumi skriver också på rapporter om ”Energy efficiency” respektive ”3R-Recycle, Reduce, Reuse”. Har redan läst ett utkast till Elins rapport, trevligt att läsa en riktigt stilistisk, logisk och tankeväckande text – någonstans gjorde tydligen svenska skolan bra ifrån sig!

- **Life Science**

Inom ”life science” så har Emiko arbetat en del med bland annat att assistera Keio-Universitet och Lunds Universitet med att anordna ett seminarium på ambassaden kring stamcells forskning och regenerativ medicin. Gruppen i Lund stöds av bland annat SSF, och Keio-gruppen och har haft ett japanskt ”Center of Excellence” i området. Tillsammans har grupperna ett projekt finansierat av JSPS. Seminariet kommer dessutom väldigt lägligt, ty precis nu i dagarna har forskare i Kyoto och Wisconsin (separata experiment) tagit fram stamceller från mänsklig hud, och inte som tidigare från foster, vilket medför etiska problem.

Läs mer om stamcells forskning.

Mycket forskning återstår dock, bland annat kan tekniken just nu innebära stora möjligheter att skapa cancerogena celler, något alla tycks vara ense om är ett stort genombrott.

Symposiet blev mycket lyckat, helt fantastiskt att se vad man kan göra inom medicin, och samtidigt intressant att se att det återstår ett helt universum att upptäcka.

Speciellt roligt att uppleva atmosfären där forskarna delade med sig av konfidentiella resultat ”this is confidential, but so interesting I want to tell you about it”.

Pratade samtidigt med en av Lundaforskarna som sa att universitet som Tokyo University och Keio har fantastiska forskarresurser, men att man fortfarande inte är så internationaliserade samt att det finns jättebra möjligheter för svenska forskare att ta sig dit.

Fine dining – kom till Tokyo!

Avslutningsvis, det blev viss uppståndelse och boken såldes slut på två timmar när Guide Rouge-Guide Michelin för första gången presenterade sin Tokyoupplaga i slutet av november. Vad de flesta Tokyoiter redan visste hade äntligen satts på pränt. Med 150 stjärnrestauranger – varav 8 trestjärniga, 25 tvåstjärniga och 117 enstjärniga och fler stjärnor än Paris och London har tillsammans – så är Tokyo världens gourmethuvudstad. Smaka på den Creme Caramellen!

I vardagen spelar detta mindre roll, jag nöjer mig med att för 250 kr äta njutbara middagar av en kvalitet jag skulle behöva betala avsevärt mer för i Stockholm. Funderingen handlar snarare om hur man orkar upprätthålla kvalitén, inställningen att allt ska vara rätt i minsta detalj och samtidigt nästan alltid vara så inställda på att ge god service.

Tokyo & Stockholm, 30 november

Anders Karlsson
Kontorschef ITPS Tokyo